

naar de ikke fra Begyndelsen af havde Udsigt til, at de engang i Statens Tjeneste kunde ende som fast lønmede Embedsmænd. De private Skolers Lærere vilde, naar der ikke var Udsigt til et saadant Maal, i høi Grad trykkes ved Følelsen af den prekære, usikre Stilling, hvori de i deres Krafts Dage vare satte. Der er sagt, at de private lærde Skoler lønne deres Lærere ligesaa godt, som de offentlige, og det er vistnok sandt, i det Mindste naar man i den Henseende sammenligner de yngste Lærere med hinanden; men de private Skoler lønne jo kun deres Lærere saalænge, de have dem i deres fulde Kraft, medens de ere fortrinlige Lærere.

Naar jeg nu fra det almindelige Princip, som vilde blive udtalt ved en Lov som denne, gaaer over til den enkelte Skole, hvorom der handles, da seer jeg heller ikke, hvorfor man just med saa stor Styrke har vendt sig mod den, uden forsaauidt at man siger, at her i Byen ere alle de Betingelser tilstede, som gjøre Statens Dpoffrelser oversflødige. Men ere de ogsaa virkelig saaledes tilstede, at de ville vedblive at være det og med samme Kraft og Held afhjælpe alle de Krav, som Statens offentlige Underviisning stræber at afhjælpe? Det er en særegen Velgjerning, just hvor der er mange private Skoler ved Siden af hinanden, at der er en Skole, der er ophøiet over de Fluktuationer og Indflydelser, som ikke kunne andet end hjemføge de private Instituter, og som netop ville hjemføge dem saa meget stærkere, naar de staae ene. Det er af Vigtighed, at der er en Skole, der betegner en bestemt Vej i Henseende til Formaalet, Mådelne og Virksomheden, og ligesom med en Autoritets Stempel er en Sikkring mod Fluktuationer af Tidsaanden, af Stemningen, af Forældrenes Krav og deslige. De private Skoler, som skulle konkurrere med hinanden, vilde være stillede under farlige Magters Indflydelse, naar der ikke ved Siden af dem stod en stor, med et vist normalt Præg udstyret Skole, efter hvilken de da ere, om ikke juridisk, saa dog moralsk forpligtede til at rette sig, saa at de ikke behøve til enhver Tid at give efter for Fordringer af den Slags, som jeg nylig antydede. Det har i det Mindste faktisk været saaledes, at de bedste private lærde Skoler her i Byen ogsaa støt-

te sig til Metropolitanaskolen, og ved nogle af dem er det vistnok endnu Tilfældet, at Lærerne fra Metropolitanaskolen deeltage i disse Skolers Gjerning paa de øverste Stadier. Det kan være Tilfældets Indflydelse, men det er da et gunstigt Tilfælde, at der tilhøder sig saadanne Lærere, der paa det øverste Standpunkt kunne fuldkommengjøre de private Skolers Virksomhed. Maa det dernæst ikke ogsaa erkjendes, at det er en Ret for Hovedstaden, at den har en Skole, der, som jeg før har udtalt, er ophøiet over de Afvejlinger, der ved Tidens momentane Indflydelse kunne gjøre sig gjældende i den almindelige Underviisning, men ikke til Gavn. Der er vel Ingen, der vil paastaae, at Metropolitanaskolen til alle Tider har været den bedste Skole; nei, den har vel, ligesom alle andre Skoler, haadt sine Blomstrings- og Affaldstider; men den har alligevel under alle Vejlinger bevaret et saa almindeligt Præg af Grundighed og Sikkerhed i Underviisningen, at medens en og anden Green deraf kan have været svagere, saa har dog i det Hele den almindelige Dannelse haaret Præget af en Klarhed og Fuldstændighed, som, maastee endog i de svageste Tider for Metropolitanaskolen, ikke er bleven overtruffen af ret mange andre Skoler. Men har Hovedstaden saaledes et Krav paa en offentlig lærd Skole, ligesaavel som en fattig Provindsby, der ikke har Evne til at faae en sliq privat Industri at see i sin Midte, og har Hovedstaden Krav paa en saadan Normal-skole, som Metropolitanaskolen er, saa styrkes dette Krav ikke mindre ved Hensynet til den Dannelsesanstalt, fra hvilken Lærerstanden skal gaae ud. Det er nødvendigt, at Universitetet, der skal danne den tilkommende Lærerstand, kan føre den til en Normal-skole, til en Skole, hvor de Prøver kunne holdes, der skulle holdes, og hvor der overhovedet kan gives Leilighed til den Øvelse, der ved den offentlige Dannelse skal tilhødes og meddeles de tilkommende Lærere. — Og hvad Gavn har ikke ogsaa det almindelige Skolevæsen i Staden af, at der er en Skole, der ligesom kan stille sig paa første Plads i Henseende til at tilfredsstille Fordringerne saavel med Hensyn til Lærernes Antal og Dygtighed, med Hensyn til Apparaternes